

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj 96/13 i 89/16) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2019. GODINU HRVATSKE STRANKE PRAVA **Dr. ANTE STARČEVIĆ** BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 03-07-6-276/20
Sarajevo, 25.08.2021. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	4
Predmet pregleda i kontrole	4
Cilj pregleda i kontrole.....	4
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE	5
5.1. NALAZI.....	5
5.2. PREPORUKE	7

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske stranke prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine za 2019. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske stranke prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine za 2019. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	12.600,00	96,77
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	12.600,00	96,77
II	Ostali prihodi i drugo	420,00	3,23
	Izvori finansiranja (I+II)	13.020,00	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 13.008,00 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine. Skraćeni naziv stranke: HSP Dr. A S BiH.

Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine registrovana je kod Općinskog suda u Širokom Brijegu, rješenjem broj: 064-0-Reg-09-001138 od 21.12.2009. godine.

Sjedište političke stranke je u Širokom Brijegu, Trg Ante Starčevića bb.

Lice ovlašteno za zastupanje stranke je Milijan Nakić, predsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2019. godinu je Stjepan Hrkać.

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2019. godinu Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine je iskazala sljedeću organizacionu strukturu:

- Središnjica-financije.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Hrvatske stranke prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine za 2019. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju

političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskog izvještaja Hrvatske stranke prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled i kontrolu finansijskih izvještaja Hrvatske stranke prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine u periodu od 2010. do 2018. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, izdat je Izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama stranci da vodi evidencije o приходima i rashodima, odnosno da vodi poslovne knjige, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, da u potpunosti primjenjuje principe i pravila blagajničkog poslovanja i obezbijedi potpunu dokumentaciju za potrebe blagajničkog poslovanja, kao i da u finansijskom izvještaju iskaže koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani sa strankom ili su pod njenom kontrolom.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2019. godinu, utvrđeno je da politička stranka nije ispoštovala date preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka¹.

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala ukupne troškove u iznosu od 13.008,00 KM.

Uvidom u Plan utroška sredstava za 2019. godinu² koji je Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine dostavila 15.01.2021. godine, utvrđeno je da je stranka planirala rashode u ukupnom iznosu od 13.300,00 KM, i to: 1) najam u iznosu od 7.200,00 KM, 2) pristojba za izbore u iznosu od 2.500,00 KM, 3) leci i plakati u iznosu od 1.000,00 KM, 4) medijsko oglašavanje u iznosu od 600,00 KM i 5) ostali troškovi u iznosu od 2.000,00 KM.

Analizom dostavljenog Plana utroška sredstava za 2019. godinu, utvrđeno je da plan nije sačinjen na način da se obezbijedi potpuna transparentnost planiranog trošenja sredstava, kao i njihova uporedba sa ostvarenim troškovima.

Takođe, pregledom obrasca 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, utvrđeno je da je stranka sredstva utrošila mimo Plana utroška sredstava za 2019. godinu, tj. nije planirala sve troškove, dok je pojedine troškove ostvarila u većem iznosu u odnosu na planirane, kako slijedi:

¹ U skladu sa odredbom člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

² Plan utroška sredstava za 2019. godinu od 15.01.2019. godine.

-Stranka je u obrascu 4.1 godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala troškove goriva u iznosu od 510,00 KM, troškove usluga u iznosu od 1.413,00 KM, troškove platnog prometa u iznosu od 85,00 KM i dnevnice i putne troškove u iznosu od 780,00 KM. Stranka navedene troškove nije predvidjela u Planu utroška sredstava za 2019. godinu; i

-U Planu utroška sredstava za 2019. godinu stranka je planirala ostale troškove u iznosu od 2.000,00 KM, dok je u obrascu 4.1 iskazala ostale nematerijalne troškove u iznosu od 3.020,00 KM, tj. prekoračila je planirane ostale troškove za 1.020,00 KM.

Pored navedenog, ističemo da je stranka Plan utroška sredstava za 2019. godinu trebala dostaviti Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine najkasnije uz godišnji finansijski izvještaj za 2018. godinu, tj. do 31.03.2019. godine.

S obzirom da nije sačinila plan utroška sredstava na pravilan način, te da je finansijska sredstva obezbijeđena za finansiranje stranke isključivo iz budžeta utrošila mimo utvrđenog Plana utroška sredstava za 2019. godinu, Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranka.

b) Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu obavljenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja i dodatne finansijske dokumentacije, utvrđeno je da Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine nije vodila poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, nije uspostavila evidencije o blagajničkom poslovanju, prihodima i rashodima stranke i nije podnijela godišnji finansijski izvještaj u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljem tekstu: Pravilnik), čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Uvidom u Izjavu broj: 05/2021 koju je stranka dostavila dana 15.01.2021. godine, utvrđeno je da stranka nije vodila poslovne knjige, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1)³ i člana 12. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.
- (2) Kontrolom prometa izvoda sa transakcijskog računa utvrđeno je da je fizičko lice Milijan Nakić izvršio polog pazara u ukupnom iznosu od 250,00 KM. Uvidom u izdatnice koje je stranka dostavila, nije utvrđeno da je iz blagajne izvršen polog pazara.
Na osnovu navedenog utvrđeno je da je stranka prilog fizičkog lica u iznosu od 250,00 KM umjesto u obrascu 3-a (prilozi fizičkih lica) iskazala u obrascu 3 (izvori finansiranja) kao ostale prihode, čime je prekršila odredbe člana 13. i 14. Pravilnika.
- (3) Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine nije podnijela godišnji finansijski izvještaj za 2019. godinu u skladu sa odredbama člana 3. stav (1) Pravilnika, tj. nije dostavila odštampane obrasce 3 (izvori finansiranja) i 5 (obaveze) godišnjeg finansijskog izvještaja iz aplikacije FI CIK BiH u PDF formatu, ovjerene potpisom ovlaštenog lica i pečatom političke stranke.
- (4) Politička stranka u obrascu 2. finansijskog izvještaja (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) nije prijavila transakcijski račun, čime je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika.

³ Politička stranka dužna je voditi poslovne knjige i podnositi finansijske izvještaje na način koji je utvrđen zakonom i drugim propisima u skladu sa zakonom.

Uvidom u Izvještaj Centralne banke Bosne i Hercegovine o računima pravnog lica utvrđeno je da stranka u obrascu 2 godišnjeg finansijskog izvještaja nije iskazala transakcijski račun kod Unicredit Bank broj: 3382202265155408. Stranka je dana 15.01.2021. godine dostavila Izjavu u kojoj je navela da račun nije korišten u toku 2019. godine.

- (5) Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine nije u godišnjem finansijskom izvještaju pravilno iskazala promet putem blagajne i nije postupala u skladu sa pravilima i principima blagajničkog poslovanja i Uredbom o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem u Federaciji BiH, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 12. Pravilnika.

Stranka je u obrascu 2-1 (pregled stanja blagajne) godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala sljedeće podatke o prometu putem blagajne: promet ulaza u iznosu od 11.730,00 KM i promet izlaza u iznosu od 11.730,00,00 KM.

Uvidom u izvode sa transakcijskog računa broj: 3382202257007117, utvrđeno je da su sa ovog računa isplaćena sredstva u ukupnom iznosu od 12.493,63 KM.

Prema podacima iz primitaka i izdataka, koje je stranka dostavila, konstatovan je ukupan promet ulaza u iznosu od 11.030,00 KM i ukupan promet izlaza u iznosu od 9.830,00 KM.

Takođe je utvrđeno da stranka nije vodila dnevnik blagajne, da na primicima i izdatnicama nedostaje potpis blagajnika i primaoca sredstava, te da je isplate sredstava iz blagajne vršila bez dokumentacije, odnosno stranka uz izdatnice nema račune za usluge i robe⁴ i putne naloge za plaćene dnevnicke i putne troškove. Stranka uz primitke nema priložene ni dokaze o podizanju novca sa transakcijskog računa stranke za potrebe blagajne, dok je na primicima navela da je primila sredstva od Vlade Zapadnohercegovačkog kantona i Grada Široki Brijeg.

Imajući u vidu da stranka nije vodila poslovne knjige i pomoćnu knjigu blagajne, da podaci o isplaćenim sredstvima ne odgovaraju isplatama sa transakcijskog računa, kao i da stranka nije dostavila kopiju dokumentacije na osnovu koje su vršene isplate, nije moguće utvrditi koliko je iznosio promet putem blagajne, te da li je stranka na dan 31.12.2019. godine imala sredstva u blagajni.

- (6) Hrvatska stranke prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine je u skladu sa odredbom člana 12. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka⁵ imala obavezu da u godišnji finansijski izvještaj uključi koristi ostvarene od aktivnosti udruženja „Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine“, koje je povezano sa političkom strankom, jer je stranka članica ovog udruženja⁶.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Hrvatskoj stranci prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- ***da svake godine donosi precizan i jasan program utroška sredstava, da isti dostavlja Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine nakon njegovog donošenja, te da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje političke stranke koristi u skladu sa programom,***

⁴ Domijanak, plaćanje usluga čišćenja, zakup i sl.

⁵ Politička stranka obavezna je u svom izvještaju uključiti sve koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani sa političkim strankama ili su pod njenom kontrolom.

⁶ Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine kao udruženje promovise političke stranke i njene članove, učestvuje u provođenju izborne kampanje i kreira programe koji su bitni samo političkim strankama, članicama ovog udruženja.

- *da vodi evidencije o приходима i rashodima, odnosno da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima,*
- *da uspostavi upravljanje gotovinom putem blagajne i uvede obavezu vođenja blagajničkih izvještaja na dnevnom nivou uz obavezne priloge (nalog uplate i nalog isplate; dokumenta na osnovu kojih se vrše isplate putem blagajne). Poslovanje blagajne treba urediti tako da se razgraniče dužnosti odobravanja isplate, evidentiranja i isplate gotovine uz prethodno definisanje visine blagajničkog maksimuma,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da u finansijskom izvještaju iskaže koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani sa strankom ili su pod njenom kontrolom.*

KOMENTAR

U ostavljenom roku, politička stranka nije se očitovala na nalaze revizije i mišljenje revizora dato u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove
Sanja Tošović

Pomoćnik revizora
Anela Burdžović Kapić

Šef Službe za reviziju
Mr sc. Hasida Gušić